

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystrické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., v právní věci

žalobkyně: **T. K. S. B.**
zastoupená advokátkou Mgr. Helenou Pindejovou
sídlem Příkop 834/8, 602 00 Brno

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 3. 2018, č. j. MV-40446-9/SO-2017

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí ze dne 30. 1. 2017, č. j. OAM-25641-19/DP-2016, jímž Ministerstvo vnitra zamítlo žádost žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podanou za účelem společného soužití rodiny na území dle § 44a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále též „zákon o pobytu cizinců“), a platnost povolení k dlouhodobému pobytu dle § 44a odst. 4 ve spojení s § 46a odst. 2 písm. d) tohoto zákona neprodloužilo, neboť žalobkyně přestala

splňovat podmínku stanovené výše úhrnného měsíčního příjmu prokazovanou podle § 42b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Ve včas podané žalobě žalobkyně brojila proti nezákonnému procesnímu postupu žalované. Z napadeného rozhodnutí vyplynulo, že žalovaná provedla dokazování zkoumáním aktuálního rodinného stavu žalobkyně. Zjistila, že se žalobkyni v průběhu odvolacího řízení narodil syn, což mělo vliv na posouzení aktuálního stavu výše zákonem požadovaných prostředků k pobytu na území České republiky, neboť se tyto prostředky zvýšily. Žalovaná následně provedla nový výpočet minimální výše finančních prostředků, které měla žalobkyně v rámci své žádosti prokázat. Vzhledem k tomu, že správní řízení tvoří jeden celek, odvolací orgán má povinnost vycházet ze skutkového i právního stavu ke dni vydání svého rozhodnutí. Jestliže se žalovaná zabývala aktuální minimální výší finančních prostředků, které měla žalobkyně v řízení prokazovat, a s ohledem na nově narozené dítě žalobkyně dospěla k jiné výši, než jakou stanovilo ministerstvo, pak ve smyslu § 93 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, bylo její povinností postupovat dle § 37 odst. 3 správního řádu, a vyzvat žalobkyni k předložení aktuálních dokladů o jejím příjmu a příjmu její rodiny, a poskytnout jí k tomu přiměřenou lhůtu. Pokud žalovaná přistoupila v rámci odvolacího řízení k dokazování, bylo navíc její povinností postupovat dle § 36 odst. 3 správního řádu, a před vydáním rozhodnutí měla žalobkyni poskytnout prostor vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Žádnou z uvedených procesních povinností nesplnila, čímž odvolací řízení zatížila vadou nezákonnosti a žalobkyni tímto postupem zkrátila na jejích právech.
3. Z výše uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby soud rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované k žalobě

4. Ve vyjádření k žalobě žalovaná uvedla, že byla povinna vydat rozhodnutí, které vychází z aktuálního stavu. Neznamenal to však, že by měla opětovně provádět dokazování a s tím spojené úkony (např. dle § 36 odst. 3 správního řádu). V odvolacím řízení tak pouze zkoumala, zda v době napadeného rozhodnutí nedošlo k předložení dokladů, které by měly vliv na předmětné rozhodnutí. Zjistila narození potomka žalobkyně, což nemělo samo o sobě vliv na předmětné rozhodnutí, a zároveň tato skutečnost nemohla být považována za provádění dokazování, neboť se jedná o zjištění nad rámec přezkoumávaného rozhodnutí ministerstva. Žalovaná posuzovala, zda napadené rozhodnutí bylo v době jeho vydání přiměřené ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců s ohledem na narození syna žalobkyně. Žalovaná navrhla, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

5. Soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též jen „s. ř. s.“), bez jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalované, jakož i rozhodnutí ministerstva včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
6. Podstatou žaloby je nesouhlas žalobkyně s procesním postupem žalované. V projednávané věci je sporné, zda žalovaná svým postupem v odvolacím řízení pochybila, pokud žalobkyni nevyzvala k aktuálnímu vyjádření, případně doložení současných skutečností rozhodných pro posouzení výše příjmů žalobkyně a její rodiny, když zjistila, že se žalobkyni v průběhu odvolacího řízení narodil syn.
7. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobkyně podala dne 23. 8. 2016 žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu dle § 44a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, které jí bylo vydáno za účelem společného soužití rodiny, konkrétně s jejím manželem a nezletilým

synem. Z žalobkyní předložených dokladů k žádosti prokazujících úhrnný měsíční příjem rodiny po sloučení vyplynulo, že příjem byl nižší než součet částek životních minim a nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení pro žalobkyni a členy její rodiny. Z tohoto důvodu ministerstvo vyzvalo žalobkyni k odstranění vad žádosti, resp. k doložení dokladu o všech příjmech, kterých dosahuje, přičemž byla také poučena, jakým způsobem může prokázat své příjmy, příjmy společně posuzovaných osob, jakými doklady může prokázat úhrnný měsíční příjem, a jaké následky může mít neodstranění vad žádosti. Přestože žalobkyně posléze doplnila požadované doklady potřebné k posouzení její žádosti (smlouvu o ceně za pronájem bytu a služeb), ministerstvo dospělo k závěru, že žalobkyně nesplňuje podmínku minimální výše finančních prostředků dle § 42b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, tedy podmínku vedoucí k vyhovění její žádosti o prodloužení platnosti pobytového oprávnění. Na základě shromážděných podkladů ministerstvo vypočítalo, že průměrný měsíční příjem žalobkyně a její rodiny po sloučení činil pouze 15 787 Kč. Za celkovou určující částku, kterou byla žalobkyně povinna doložit, přitom ministerstvo považovalo částku 16 510 Kč (částka životního minima žalobkyně a jejích rodinných příslušníků byla vypočítána na 7 710 Kč a skutečné odůvodněné náklady na bydlení a služby ve výši 8 800 Kč). Žádost žalobkyně byla proto zamítnuta.

8. K závěru o nutnosti zamítnout žádost žalobkyně posléze dospěla i žalovaná, přestože zjistila, že ministerstvo vypočítalo prokázaný příjem chybně. Konstatovala však, že toto pochybení nemělo vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť ani poté úhrnný měsíční příjem rodiny žalobkyně nedosahoval minimální výše finančních prostředků ve výši 16 510 Kč měsíčně ve smyslu § 42b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, nýbrž pouze částky ve výši 16 152 Kč [při tomto výpočtu přitom žalovaná vycházela z původního počtu společně posuzovaných osob]. Důvod pro zamítnutí žádosti žalobkyně uvedený ve výroku rozhodnutí ministerstva, tedy nesplnění požadavku minimální výše úhrnného měsíčního příjmu prokazované podle § 42b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, tedy přetrval. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí dále vyplynulo, že žalovaná „s ohledem na dobu odvolacího řízení“ zkoumala i aktuální skutkový stav, přičemž zjistila, že se žalobkyni v mezidobí narodil syn. Minimální požadovaná výše finančních prostředků k pobytu by se tedy ještě zvýšila o 1 740 Kč za tehdy nově narozeného nezletilého syna na celkovou částku 18 650 Kč.
9. Žalobkyně v návaznosti na tento postup žalované v žalobě v první řadě uvedla, že jí měl být v odvolacím řízení poskytnut prostor pro doložení aktuálních dokladů o příjmu rodiny.
10. K tomu je předně třeba konstatovat, že řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu je řízením o žádosti, v němž je účastník řízení povinen tvrdit správnímu orgánu všechny skutečnosti významné pro rozhodnutí ve věci. Je proto na samotném žadateli, aby sám aktivně tvrdil rozhodné skutečnosti. Doklad o zajištění příjmů rodiny je náležitostí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území za účelem společného soužití rodiny. Žadatel o toto pobytové oprávnění, resp. o jeho prodloužení, je tak povinen prokázat, že jeho příjem splňuje určité minimální požadavky stanovené zákonem, a vzhledem ke zdroji tohoto příjmu lze očekávat, že tyto požadavky bude příjem cizince splňovat i do budoucna tak, aby po udělení pobytového oprávnění nebyl závislý na pomoci ze systému sociálního zabezpečení, a tento státní systém nezatěžoval. Úhrnný měsíční příjem rodiny po sloučení ve smyslu § 42b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců je tedy nutno vyhodnocovat s ohledem na vyvíjející se příjem směrem do budoucna.
11. Při zjišťování skutečného stavu věci je pak v řízeních zahajovaných na žádost primárně akcentována zásada „*práva náležejí jen bdělým*“, přičemž rozsah přezkumu je přísně limitován koncentrační zásadou dle § 82 odst. 4 správního řádu. Rozhodovací praxe správních soudů dlouhodobě setrvává na názoru, že v případě řízení o žádosti (a to též v pobytových věcech cizinců) je především na žadateli, aby vyvinul dostatečnou aktivitu pro kladné vyřízení žádosti (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2020, č. j. 1 Azs 511/2019-38, či ze dne 5. 11. 2020, č. j. 7 Azs 234/2020-32, a judikaturu v nich citovanou; rozhodnutí Nejvyššího

správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). V nyní projednávané věci žalobkyně v rámci odvolacího řízení pouze uvedla, že opomněla sdělit, že obdržela finanční půjčku ve výši 1 000 Kč měsíčně po dobu 2 let (roky 2015 a 2016). S touto námitkou se žalovaná vypořádala, avšak předmětnou informaci nevzala v potaz, neboť žalobkyně své tvrzení nijak nepodložila důkazy (ostatně na způsob, jímž se žalovaná zabývala tímto odvolacím důvodem, žaloba nijak nemíří). Jinak ovšem žalobkyně netvrdila změny v příjmech její či její rodiny, a to i přesto, že ještě v průběhu odvolacího řízení její právní zástupce nahlížel do správního spisu. Svou žalobní argumentaci pak postavila zejména na tom, že pokud žalovaná zjistila, že se jí narodil syn, měla povinnost ji znovu vyzvat k předložení dokladů prokazujících příjem její a její rodiny. S tímto názorem ovšem soud nesouhlasí.

12. Obecně platí, že správní orgán rozhoduje podle skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Jak Nejvyšší správní soud uvedl například v rozsudku ze dne 3. 3. 2016, č. j. 7 Azs 322/2015-43, nebo ze dne 17. 3. 2016, č. j. 7 Azs 29/2016-23, uvedená zásada platí i pro rozhodnutí odvolacího správního orgánu. Výše uvedené obecné pravidlo ovšem nelze absolutizovat. Rozhodující je totiž především to, jaká skutečnost má být zkoumána. V projednávané věci se jednalo o posouzení, zda příjem žalobkyně a její rodiny splňuje určité minimální požadavky stanovené zákonem pro udělení požadovaného pobytového oprávnění. Žalobkyně však v odvolacím řízení, a ostatně ani v řízení před soudem, netvrdila ani nijak nedoložila, že by se její finanční situace jakkoliv změnila. Pokud pak žalovaná zjistila, že se žalobkyni narodil syn, měla tato skutečnost vliv na výši zákonem požadovaných prostředků na pobyt na území České republiky, nikoliv na příjem rodiny. V situaci, kdy po celou dobu řízení o žádosti nevystala žádná pochybnost o zjištěné výši příjmu, resp. že by zjištěný skutkový stav v této otázce doznal změn, nelze po odvolacím orgánu požadovat, aby znovu ověřoval skutkový stav zjištěný správním orgánem prvního stupně, a tak v podstatě suploval jeho činnost.
13. Soud tímto nijak nezpochybňuje, že odvolací orgán má i v řízení o žádosti povinnost postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Toto pravidlo ovšem nelze vykládat tak, že by žalovaná byla povinna nahrazovat aktivitu žadatelky v odvolacím řízení. Povinnost žalované ověřit, zda nedošlo ke změně rozhodných skutečností, v případě delšího časového odstupu mezi rozhodnutími správního orgánu prvního a druhého stupně, se týká primárně skutečností tvrzených samotným žadatelem. Po žalované se tedy žádá toliko to, aby ověřila, zda důvody, na nichž postavil své rozhodnutí správní orgán prvního stupně, ob stojí i s odstupem času – tedy zda v mezidobí nedošlo k takové změně rozhodných skutečností, že by již úvahy ministerstva nebyly na místě. Dle soudu žalovaná tímto povinností dostala, pokud přihlédla k době, která uplynula mezi vydáním prvostupňového rozhodnutí a napadeného rozhodnutí, a provedla lustraci žalobkyně. Z Cizineckého informačního systému přitom zjistila, že se žalobkyni v mezidobí narodil syn. S touto nově zjištěnou skutečností se vypořádala, a ve svém rozhodnutí uvedla, že v takovém případě by součet částek životních minim členů rodiny činil částku 18 650 Kč, tedy požadavek na minimální příjem žalobkyně a její rodiny by se ještě zvýšil. Zjištěná výše příjmů žalobkyně a její rodiny se však nezměnila, resp. žalobkyně ani netvrdila, že by se tak stalo. A právě tato skutečnost byla pro věc rozhodující.
14. Pokud v této souvislosti žalobkyně odkazovala na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 9. 2016, č. j. 30 A 46/2015-41 (www.nssoud.cz), nutno konstatovat, že ačkoliv se jednalo o typově podobnou věc, v podstatných skutečnostech se však od nyní projednávané věci liší, protože konkrétní závěry z něj plynoucí nelze bez dalšího aplikovat na nynější případ. Zmiňovaný podstatný rozdíl spočíval v tom, že v odkazovaném případě žadatel v průběhu odvolacího řízení předložil aktuální doklady k posouzení svých příjmů (nepodléhající principu koncentrace dle § 82 odst. 4 správního řádu), avšak odvolací orgán k nim nepřihlédl. Zásadní tedy bylo, že u něj v průběhu správního řízení došlo ke změně příjmů, tedy ke změně v jeho v poměrech, a tuto skutečnost odvolacím orgánem doložil. Tak tomu však v nyní projednávané věci nebylo, jak je podrobněji uvedeno výše.

15. Co se pak týče žalobní výtky ohledně dokazování, žalovaná provedla toliko lustraci žalobkyně, resp. vycházela z výpisu z Cizineckého informačního systému ze dne 2. 1. 2018. Podle § 50 odst. 1 správního řádu mohou správnímu orgánu sloužit jako podklady pro vydání rozhodnutí i skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, a to aniž by musely být dokazovány (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011-58). Ačkoliv tak lze obecně souhlasit s žalobkyní, že v případě opatření nových podkladů má i odvolací orgán povinnost poskytnout účastníkovi řízení prostor se s podklady seznámit a vyjádřit se k nim v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu, v projednávaném případě žalovaná opatřila toliko výpis z vlastního informačního systému státní správy. Žalovaná proto nepochybila, pokud žalobkyni nevyzvala k vyjádření se k výpisu z Cizineckého informačního systému v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu. Ostatně, skutečnosti vyplývající z tohoto výpisu nemohly být pro žalobkyni ani překvapivé.

V. Závěr a náklady řízení

16. Soud tedy shledal námitky žalobkyně nedůvodnými. V řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti. Z těchto důvodů zdejší soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
17. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Nabytím právní moci tohoto rozsudku pozbývá účinků usnesení ze dne 10. 7. 2018, č. j. 29 A 58/2018-41, jímž Krajský soud v Brně přiznal žalobě odkladný účinek.

Brno 29. ledna 2021

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu